

Ontmoeten, buitenspelen en een activiteitgerichte en duurzame leeromgeving zijn belangrijke punten voor de lokale agenda, vinden besturen uit het PO-onderwijs. Ook het zorgonderwijs zal de komende jaren de nodig aandacht vergen.

De lokale agenda

Door: **Ingrid de Moel**

Hoewel nog niet overal nieuwe colleges zijn gevormd hebben veel schoolbesturen al wel een idee waarmee ze de samenwerking met het nieuwe gemeentebestuur willen zoeken. Scholen uit het primair onderwijs zijn zich steeds meer bewust dat ze onderdeel zijn van een grotere samenleving, dat ze een breder doel dienen en dat ouders en politieke partijen er zijn om mee in gesprek te gaan.

Strategische Agenda

Om de samenwerking te bevorderen heeft de sector het op zich genomen dat ieder schoolbestuur samen met lokale partijen een agenda opstelt waarmee ze optimale kansen creëren voor alle kinderen en dat ieder schoolbestuur zorg draagt

voor een gezonde, veilige en passende speel- en leeromgeving voor alle kinderen. Dat is te lezen in de jongste Strategische Agenda van de PO-Raad. Maar hoe geef je zoiets vorm en wat zijn de onderwerpen die binden?

Pantoffels

Als je aan een kind vraag hoe zijn of haar ideale school eruit ziet, komt het met heel andere antwoorden dan een schoolbestuurder of een wethouder. Kinderen willen bijvoorbeeld pantoffels aan in school, een pannakooi op het speelplein, een kinderboerderij met slangen, vogels, honden, katten en konijnen, les van robots, een zwembad op het dak, een moestuin, zonnepanelen, een trampoline en overal wifi. Deze wensen zijn niet uit de lucht gegrepen: ze

komen uit de prijsvraag die de gemeente Olst-Wijhe heeft georganiseerd in samenwerking met schoolbesturen De Mare en Mijnplein.

Exploitatietekort

De scholen in deze Overijsselse gemeente kampen met exploitatietekorten. Dat komt door de grote leegstand op scholen, een terugloop van het aantal leerlingen en de soms slechte staat van de gebouwen die zestig jaar oud zijn. Om tot een oplossing te komen wordt de hulp van de kinderen ingeschakeld: de middenbouwklassen van elf basisscholen mogen hun eigen droomschool ontwerpen. De kinderen mogen zelf bedenken hoe de school eruit ziet, waar het komt te staan en hoe de omgeving eruit ziet. Ze hoeven geen rekening te houden met de financiën.

Ontmoeten

Louis Zijderveld van Mijnplein mag plaatsnemen in de jury: “Gemeenten, schoolbestuurders en ouders hebben allemaal ideeën over hoe scholen eruit moeten zien. Maar het zijn uiteindelijk de kinderen die in de gebouwen moeten leren en groeien. Toch wordt er vaak makkelijk over de ideeën van kinderen heen gestapt. Wat mij opvalt in de wensen van de kinderen is dat zij de school vooral als ontmoetingsplek zien, waar ze met kinderen van alle leeftijden in contact willen komen.”

Regenwater

Ook vinden kinderen bewegen heel belangrijk, zegt Zijderveld. “In deze digitale wereld is het essentieel dat kinderen op school ‘gewoon’ in een zandbak spelen, gaan voetballen of op het klimrek klauteren. En verduurzaming vinden kinderen heel normaal. Zo waren bij één ontwerp pijpen langs de school gebouwd zodat daar het regenwater opgevangen kon worden voor het doorspoelen van de wc. Het is bemoedigend om te zien hoe kinderen bezig zijn met hun omgeving.”

Andere omgeving

De tijd dat docenten urenlang voor de klas les gaven binnen vier muren is verleden tijd. De school wordt steeds meer een activiteitgerichte leeromgeving waar leerlingen niet meer vastzitten aan een stoel of een lokaal. Daarom moet je samen ook goed nadenken over een andere, meer activiteiten gerichte leeromgeving, zeggen de bestuurders. Het onderwijs van nu vraagt echt een andere omgeving en een andere benadering.

Zorgonderwijs zal ook de komende jaren nog een belangrijk punt worden voor de lokale agenda, zeggen de schoolbestuurders. Het passend onderwijs zoals het bedoeld is, werkt vaak nog niet voldoende. En Coen Peeren, stafmedewerker bij Stichting Meerkring, benadrukt het belang van buitenspelen als punt

voor de agenda: “Een school is meer dan een gebouw. De buitenruimte is net zo belangrijk. Er is veel veranderd in het onderwijs maar kinderen willen nog altijd graag buitenspelen. Daarom is het belangrijk dat een school ook een mooie buitenruimte heeft, zodat kinderen veilig en met veel plezier naar buiten kunnen.”

School meer gebonden

Terwijl kinderen vrij hun wensen kunnen uiten, zijn de scholen zelf meer gebonden. Wichert Eikelenboom, van Voila Leusden: “Met alle innovaties in het onderwijs en wensen van anderen mag de school het kerndoel van onderwijs niet uit het oog verliezen. Op school draait het om de leerontwikkeling van het kind. Het is geen sociaal-cultureel centrum. Je kunt je gemakkelijk verliezen in mooie architectuur of de fantasieën van kinderen, maar het gebouw moet zo zijn dat leerlingen zo optimaal mogelijk onderwijs kunnen volgen. Daar draait het uiteindelijk allemaal om.”

Toekomstige ouders

Hoe dan ook is het belangrijk het gesprek aan te gaan en de samenwerking op te zoeken, zowel buiten als binnen de school. Dat kan ook via leerlingen, ouderraden en medezeggenschapsraden. Denk ook aan de ouders van de toekomst, zeggen onderwijsbestuurders. De ouders van wie de kinderen nu nog op de peuterspeelzaal zitten. “Dat zijn de ouders met wie je straks te maken krijgt. Het is belangrijk om ook hun wensen mee te nemen.”

Gezamenlijke route

Ook de samenwerking met de gemeente is essentieel. Louis Zijderveld: “Met het plan van de kinderen uit Olst-Wijhe in de hand zijn we verder gaan praten met de gemeente. We begonnen niet direct over de financiën, maar praatten eerst met elkaar over de bedoeling. Waarom willen we dit? We zijn aan de tekentafel begonnen en gaan zo stap voor stap verder, met

de wensen van de kinderen in ons achterhoofd. Met elkaar bewandelen we deze route om alle ambities waar te maken. En samen zorgen we ervoor dat de kinderen in Olst-Wijhe in de toekomst les krijgen in scholen waar leerkrachten optimaal hun werk kunnen doen en kinderen vrij zijn om te leren en te groeien.”

Dezelfde wensen

Vaak hebben schoolbesturen en gemeenten een moeizame relatie en komen ze tegenover elkaar te staan. Louis Zijderveld doet daarom een oproep: “Praat met elkaar over ieders ambities, in plaats van in stenen en centen. Probeer procedures los te laten en ga het gesprek met elkaar aan. Zodra je dat doet, dan zal je merken dat zowel het schoolbestuur als de gemeente hetzelfde willen.”

Ook meedoen?

Binnen Bouwstenen is een netwerk met schoolbestuurders uit het primair en voortgezet onderwijs actief. Ze inspireren elkaar en helpen elkaar vooruit bij het realiseren van een activiteitgerichte en duurzame leeromgeving. Wilt u meedoen. Neem dan contact op met Bouwstenen via Ingrid de Moel, ingrid@bouwstenen.nl, 06-52310845.